

PROIECT DIDACTIC

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Colegiul Național Vasile Alecsandri, Iași

DATA: 22.04.2023

CLASA: a XII-a B liceu

PROFESOR: Ursu Ioan-Alexandru

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

OBIECTUL: Limba și literatura română

TEMA: Ion Barbu. Universul liric barbian

TIPUL LECȚIEI: recapitulare

COMPETENȚE GENERALE:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor, în diferite situații de comunicare;
2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare;
3. Argumentarea scrisă și orală a unor opinii în diverse situații de comunicare;

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.2. Receptarea adecvată a sensului / sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise;
- 1.5. Utilizarea, în exprimarea proprie, a normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantică, compatibile cu situația de comunicare;
- 2.3. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul poetic;
- 3.2. Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăților proprii;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) cognitive:

- să-și însușească câteva repere referitoare la biografia lui Ion Barbu;
- să identifice etapele liricii lui Ion Barbu;
- să identifice principalele trăsături caracteristice fiecărei etape a liricii lui Ion Barbu

b) afective:

- să manifeste spirit de colegialitate și cooperare în cadrul echipei;
- să participe cu interes la lecție;
- să-și dezvolte gustul pentru lectură și plăcerea de a citi.

c) psihomotorii:

- să reacționeze adecvat în situații concrete;
- să automatizeze elaborarea unor răspunsuri în funcție de tipurile de sarcini.

STRATEGII DIDACTICE:

a) Metode și procedee: conversația euristică, explicația, lectura, învățarea prin descoperire, prelegerea

b) Forme de organizare:

activitatea frontală, individuală, de grup;

c) Mijloacele de învățământ:

textul- suport, tabla, creta, caietul elevului, fișe, manualul;

d) Metode de evaluare :

observarea sistematică, aprecieri verbale, analiza produselor, chestionare orală

e) Resurse :

Colectiv format din 16 elevi, cu ritmuri apropiate de învățare.

Locul de desfășurare a lecției: Sala de clasă

Curs formare - **The Collaborative Classroom: Teachers as Coaches, Classrooms as Teams** |

Bibliografie

Barbu, Ion, *Poezii*, Editura Pontica, Constanța, 1995;

Costache Adrian, Ioniță Florin, Lascăr M.N., Săvoiu Adrian, *Limba și literatura română, manual pentru clasa a XII-a*, Grup Editorial Art, București, 2009;

Oișteanu, Andrei, *Narcotice în cultura română, Istorie, religie și literatură*, Editura Polirom, Iași, 2014;

Sâmihăian, Florentina, *Didactica limbii și literaturii române*, Ministerul educației și cercetării, București, 2005;

Vianu, Tudor, *Ion Barbu*, Editura Minerva, București, 1970.

DURATA: 50 min.

DEMERSUL DIDACTIC

MOMENTELE LECȚIEI	TIMP	ELEMENTE DE CONȚINUT	O B.	METODE	MIJLOACE
1	2	3	4	5	6
1. Moment organizatoric.	1min.	-Notarea absenților; - Elevii își pregătesc materialele necesare orei de limba română - Voi asigura liniștea clasei pentru o bună desfășurare a activității didactice.			Catalogul
2. Captarea atenției și crearea momentului afectiv.	2min.	Profesorul va împărți elevilor câteva fișe cu picturi care au în centru ideea de narcoză și subconștient/inconștient și va comenta împreună cu aceștia trăirile și ideile care pot fi identificate în respectivele imagini.		conversația	tabla fișe, caiete
3. Anunțarea subiectului și enunțarea obiectivelor.	1min.	Profesorul va nota pe tablă titlul lecției: <i>Ion Barbu. Universul liric barbian - Recapitulare.</i>			caietele elevilor
4. Dirijarea învățării	30min.	După ce au fost comentate imaginile de mai sus, profesorul le va reaminti elevilor informații despre Ion Barbu. Ion Barbu, al cărui nume real este Dan Barbilian, a fost un matematician român, considerat deopotrivă și un strălucit poet. Obligat să-și întrerupă studiile de matematică începute la București din cauza Primului Război Mondial, Ion Barbu își va continua facultatea în Germania între anii 1921-1924, trebuind să susțină în acest domeniu și o teză de doctorat.		lectura	fișe, caietul elevului

În timpul liceului însă, îl cunoaște pe Tudor Vianu, devenit mai târziu un cunoscut critic literar, cu care pune un pariu, dorind să-i demonstreze prietenului său că și un matematician poate avea în sânge spiritul liric, oricât de rigid ar fi în gândire. Acest pariu va fi câștigat de Ion Barbu care va deveni un poet de referință al literaturii române, cu observația că textele sale vor fi de-a lungul timpului destul de greu de pătruns și interpretat de cititorii neavizați. Această opacitate a textelor sale poate fi explicată, pe de o parte de apelul făcut de către autor la o serie de termeni din sfera matematicii, deveniți simboluri ai cunoașterii, iar pe de altă parte de starea autorului care în momentul scrierii textelor se afla sub influența unor narcotice. Această latura a lui Ion Barbu, puțin acceptată și comentată de criticii conservatori ai autorului, a fost pe larg dezbătută în capitolul *De la Ion Barbu la Emil Botta* din lucrarea *Narcotice în cultura română* de Andrei Oișteanu.

În perioada interbelică era la modă în rândul scriitorilor consumul de narcotice, cum ar fi eterul, opiumul sau cocaina. De vraja acestor substanțe este atras și Ion Barbu care va avea mult timp de suferit de pe urma lor, fiind internat chiar și la Spitalul psihiatric și de dezintoxicare de la Mărcuța, de lângă București. În concepția lui, poezia are o legătură foarte strânsă cu narcomania, fiind sinonimă cu un așa numit *somn controlat*, termen preluat de la autor însuși. Dacă Charles Baudelaire, el însuși un narcoman, vorbea despre poezie ca fiind un rezultat al imaginației și al narcoticelor, formula lui Ion Barbu pentru poezie este Poet, Matematică și Narcotice.

Îndepărtându-ne puțin de latura biografică a autorului Ion Barbu, demn de precizat sunt cele trei etape ale poeziei sale. Se menționează pe scurt denumirea etapei și o descriere scurtă.

Ulterior profesorul notează la tablă numele aplicației MOVIE CREATOR, oferind câteva taguri.

Elevii vor fi împărțiți în 3 echipe și vor avea de realizat două video-uri unul pentru descrierea etapei, pornind de la niște indicii lăsate în diferite locuri ale școlii, iar al doilea va fi despre cum au realizat filmul (behind

Conversația
prelegerea

<p>5.Asigurarea feed-back-ului</p> <p>6.Evaluarea formativă</p>	<p>4</p> <p>6</p>	<p>the scenes). Pentru a ajunge la indicii, elevii vor primi cate o ghicitoare, pe care trebuie să o deslușească.</p> <p>Evaluarea video-urilor se va realiza în funcție de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Calitatea imaginii, - Informații relevante, - Respectarea tagurilor, - Încadrarea în timp (durata video 1 minut per video) <p>După realizarea filmelor, profesorul va oferi informații suplimentare.</p> <p>1. Etapa parnasiană Parnasianismul este un curent poetic apărut în Franța, spre jumătatea secolului al XIX-lea, care cultivă virtuozitatea imaginii, evocarea grandioasă a naturii și a civilizațiilor trecute, descrierea strălucirii exterioare a lucrurilor cu ajutorul unei construcții savante a limbii. Termenul parnasianism provine de la substantivul propriu Parnas, numele unui munte din Grecia consacrat lui Apollo și muzelor. Ideea principală a parnasienilor era aceea că poți evoca mai bine realitățile pentru care nu ai sentimente practice și reale, cum ar fi natura sau istoria. Elevii vor citi poezia <i>Copacul</i>, text reprezentativ pentru această perioadă.</p> <p>2. Etapa baladic-orientală Poeziile aparținând acestei perioade au un caracter descriptiv, narativ, asemeni baladelor. Aici este evocată o lume pitorească, înțesată cu descântece, obiceiuri, ritualuri de inspirație autohtonă. Din acest ciclu fac parte scrieri precum: Nastratin Hogeala la Isarlîk, Riga Crypto și Laponia Enigel etc</p> <p>3. Etapa ermetică Această etapă este cea mai greu de pătruns și explicat din toate etapele scrierii lui Ion Barbu. Denumirea vine de la zeul Hermes, considerat</p>		
---	-------------------	---	--	--

	<p>zeul cuvântului. De asemenea, o altă explicație a termenului este regăsit în domeniul alchimiei, unde transformarea metalelor în aur purta numele de <i>ermetice</i> și presupunea o încercare de tălmăcire și revelație. Poeziile care aparțin acestei perioade fac adesea apel la simboluri și la termeni specifici matematicii.</p> <p>Din acest ciclu fac parte texte precum: <i>Oul dogmatic</i>, <i>Joc secund</i>, <i>Timbru</i> etc. Dacă timpul va permite profesorul și elevii vor începe studiul poeziei Riga Crypto și la pona Enigel.</p> <p>Se vizionează filmul asociat etapelor. Video-ul „behind the scene” va fi trimis pe mail.</p> <p>Feed-back-ul va fi asigurat pe parcursul întregii ore prin aprecieri și încurajări din partea profesorului. Dacă este necesar, profesorul va nota elevii la finalul orei.</p> <p>Elevii vor fi întrebați aleatoriu despre informațiile proaspăt acumulate: Care a fost formarea inițială a lui Ion Barbu? Care sunt momentele din viața autorului care și-au pus amprenta asupra scrierilor sale? Care sunt etapele scrierii lui Ion Barbu?</p>		
--	---	--	--